

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

MÜDEK
Program Akreditasyonu
ve Değerlendirme Süreci:
Kurum Temsilcileri için Genel Bakış

Seslendiren:
MS Sesli Okuma Uygulaması
MK210 – 02 Nisan 2023

Merhaba,

Bu sunumda size MÜDEK'in program akreditasyonunu ve bu amaçla uygulanan değerlendirme sürecini tanıtacağız.

Sunum İçeriği

- Akreditasyon İçin Başvuru Koşulları
- Program Değerlendirme Türleri
- Yetersizlik Tanımları ve Akreditasyon Kararları
- Değerlendirme Sürecinin  Evresi
  - Ziyaret ncesi Evresi ve Etkinlikleri
  - Kurum Ziyareti Evresi ve Etkinlikleri
  - Ziyaret Sonrası Evresi ve Etkinlikleri

Sunumda önce kurumların akreditasyon başvurusu yapabilmeleri için gerekli koşullardan söz edeceğiz ve değerlik program değerlendirme türlerini tanıtacağız. Ardından, yetersizlik tanımlarını verip, bu yetersizliklerin yol açtığı akreditasyon kararlarını özetleyeceğiz.

Daha sonra, değerlendirme sürecini, Ziyaret ncesi, Kurum Ziyareti ve Ziyaret Sonrası olmak üzere, 3 evreye bölerek inceleyeceğiz.

Akreditasyon Başvurusu Koşulları

- Program YÖK tarafından tanınan bir yüksek öğretim kurumunun yürüttüğü bir mühendislik lisans veya yüksek lisans programı olmalı.
- Programın adında "*mühendislik*" sözcüğü bulunmalı.
- Başvuru tarihinden önce mezun vermiş olmalı.
- Aynı alanda ikinci öğretim ya da benzeri bir program daha uygulanıyor ve mezun vermiş ise, başvuru her iki program için ayrı ayrı ve eş zamanlı olarak yapılmalı.
- Programda çeşitli opsiyonların bulunması durumunda, bu opsiyonların her biri değerlendirme ölçütlerinin tümünü sağlamalı.
- MÜDEK ile karşılıklı tanıma anlaşması olan başka bir akreditasyon ajansı tarafından akredite edilmiş programlar, bu akreditasyonun süresi dolmadan MÜDEK akreditasyonu için başvuru yapamaz.

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

2

Hangi programların akreditasyon için MÜDEK'e başvurabilecekleri MÜDEK Çalışma Yönetmeliği Madde 4.1(a) ve MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları (DAUE) Yönergesi Madde 4'te belirtilmiştir.^(Not 1)

İlgili maddede belirtilen koşullara göre,

- Program Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki, YÖK tarafından tanınan yüksek öğretim kurumları ile, diğer ülkelerde Türkiye ile uluslararası anlaşmalarla kurulmuş ve YÖK tarafından tanınan özel statülü devlet üniversitelerinin yürüttüğü bir mühendislik lisans veya yüksek lisans programı olmalıdır.
- Programın adında "*mühendislik*" sözcüğü bulunmalıdır.
- Başvuru tarihinden önce mezun vermiş olmalıdır.
- Aynı alanda ikinci öğretim de uygulanıyor ve ikinci öğretim programı da mezun vermiş ise, başvuru normal ve ikinci öğretim için ayrı ayrı ve eş zamanlı olarak yapılmalıdır. Benzer biçimde, eğer aynı program %100 Türkçe ve %100 İngilizce gibi iki farklı dilde yürütülüyor ve bu fark diploma üzerinde belirtilmiyorsa, her iki program için eşzamanlı başvuru yapılması gerekir.
- Programda çeşitli opsiyonların bulunması durumunda, bu opsiyonların her birinin değerlendirme ölçütlerinin tümünü sağlaması gerekir.
- Son olarak, MÜDEK ile karşılıklı tanıma anlaşması olan başka bir akreditasyon ajansı (örneğin ABET) tarafından akredite edilmiş programlar, bu akreditasyonun süresi dolmadan MÜDEK akreditasyonu için başvuru yapamaz.

Not 1: MÜDEK Çalışma Yönetmeliğinin ve MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesinin (kısa adı DAUE) güncel sürümleri MÜDEK web sitesinden (<http://www.mudek.org.tr/>), BELGELER menüsünden indirilebilir.

Program Değerlendirme Türleri

Genel Değerlendirme (GD veya YGD):

- Programların ilk kez değerlendirilmesi (GD)
- MÜDEK akreditasyonu olan ve GD üzerinden 5 yıl geğen programların yeniden değerlendirilmesi (YGD)

Ara Değerlendirme (AD):

- GD/YGD sonucu kısa süreli (genellikle 2 yıl) akreditasyon verilmiş programlara yapılan değerlendirme
- Bir önceki GD/YGD'de saptanmış olan **zayıflık** düzeyindeki yetersizliklere odaklı yapılır.
- Yalnızca rapor üzerinden (Raporla AD) ya da kurum ziyareti de içerecek biçimde (Ziyaretle AD) olarak gerçekleştirilebilir.

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

3

Bir programın ilk kez değerlendirilmesi **Genel Değerlendirme**, ya da, kısaca GD olarak adlandırılır.

MÜDEK akreditasyonu olan ve bir önceki genel değerlendirme üzerinden 5 yıl geğen programların yeniden değerlendirilmesi ise **Yeniden Genel Değerlendirme**, ya da, kısaca YGD olarak adlandırılır.

GD ya da YGD sonucu kısa süreli (genellikle 2 yıl) akreditasyon verilmiş olan programlar için yapılan değerlendirme türü ise **Ara Değerlendirme** (kısaca AD) olarak adlandırılır.

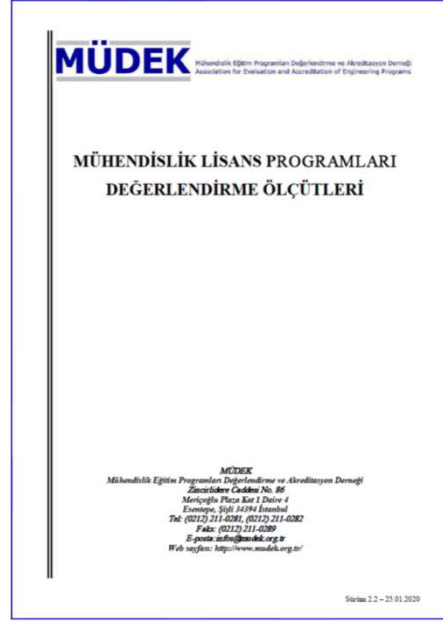
Ara Değerlendirme, bir önceki GD ya da YGD sırasında saptanan zayıflık düzeyindeki yetersizliklere odaklı yapılır.^(Not 2)

Ara Değerlendirme sadece rapor üzerinden yapılabileceği gibi, kurum ziyareti içerecek biçimde de gerçekleştirilebilir. Sadece rapor ve belgeler üzerinden, kurum ziyareti olmadan yapılması durumunda Raporla Ara Değerlendirme, kurum ziyareti içermesi durumunda ise Ziyaretle Ara Değerlendirme olarak tanımlanır.

Not 2: Yetersizlik düzeyleri ile ilgili tanımlar sunumun ilerideki bölümünde verilmiştir.

Program Değerlendirmeleri MÜDEK Değerlendirme Ölçütlerine Göre Yapılır

- Ölçüt 1. Öğrenciler
- Ölçüt 2. Program Eğitim Amaçları
- Ölçüt 3. Program Çıktıları
- Ölçüt 4. Sürekli İyileştirme
- Ölçüt 5. Eğitim Planı
- Ölçüt 6. Öğretim Kadrosu
- Ölçüt 7. Altyapı
- Ölçüt 8. Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar
- Ölçüt 9. Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri
- Ölçüt 10. Disipline Özgü Ölçütler

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

4

Program değerlendirmesi MÜDEK Web sitesinden indirebileceğiniz MÜDEK Değerlendirme Ölçütlerine göre yapılır.

MÜDEK Mühendislik Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri, yansıda görüldüğü gibi 10 ana ölçüt altında toplanmıştır. Her ölçütün altında da birden fazla alt ölçüt yer alır. Değerlendirme kapsamında programın bu alt ölçütlerin her birini hangi düzeyde karşıladığı belirlenir.

MÜDEK Değerlendirme Ölçütlerini bir başka sunumda daha ayrıntılı olarak inceleyeceğiz.

Yetersizlik Tanımları

Yetersizlikler:

- **Eksiklik**: Bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir.
- **Zayıflık**: Bir ölçütün kısmen sağlandığını gösterir.
- **Kaygı**: Bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu gösterir.

Gözlem:

Değerlendirmede kullanılan ölçütler ile doğrudan ilgili olan ya da olmayan bir izlenim, yorum veya öneridir.

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

5

Değerlendirilen bir programın MÜDEK ölçütlerinden bazılarını karşılamada yetersiz kaldığı belirlenebilir. Söz konusu yetersizlikler raporlanırken, yetersizliğin seviyesine bağlı olarak **EKSİKLİK**, **ZAYIFLIK** ve **KAYGI** terimleri kullanılır. Bu terimler, MÜDEK DAUE Yönergesi Madde 9(i)(7)'de şöyle tanımlanmıştır:

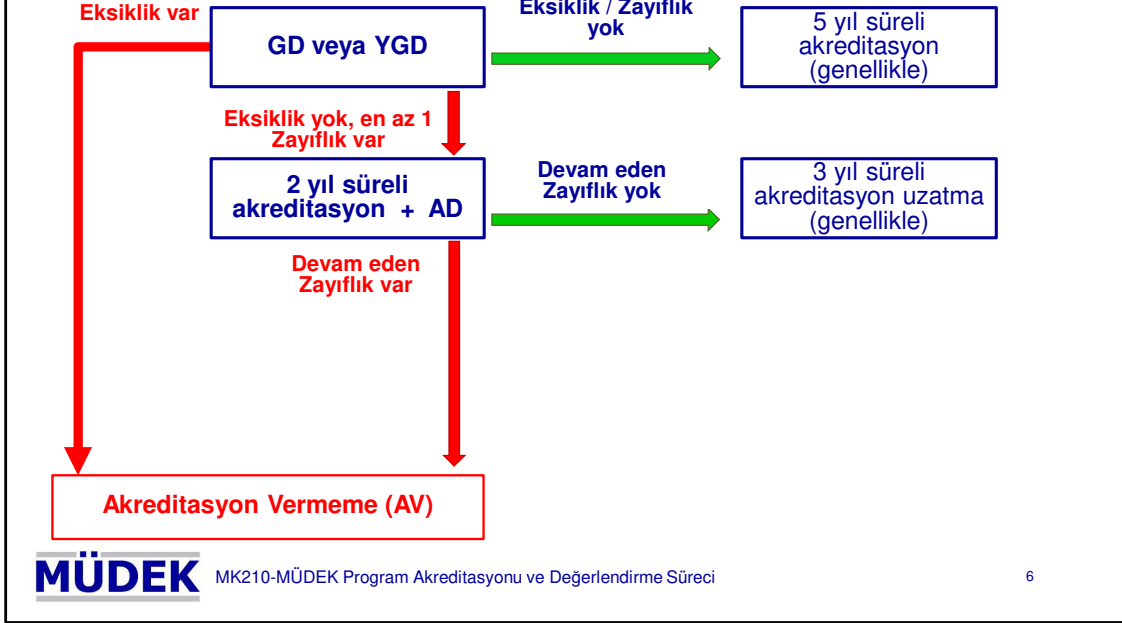
Eksiklik: Bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir. Dolayısıyla, program ölçütü uyum içinde değildir. Bu ölçütün sağlanması için kurum tarafından acil önlemler alınması gereklidir.

Zayıflık: Bir ölçütün kısmen sağlandığını, ancak bu durumun zorlukla elde edildiğini ve bir sonraki genel değerlendirmeye kadar programın niteliğinde bir bozulma olmayacağı garantisinin bulunmadığını gösterir. Dolayısıyla, ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için kurum tarafından düzeltici önlemler alınması gereklidir.

Kaygı: Bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu ve bu ölçütün ileride sağlanamayabileceğini gösterir. Dolayısıyla, ölçütün sağlanmasının devamını garanti etmek için kurum tarafından olumlu bir girişim yapılmasında yarar vardır.

Yukarıda açıkladığımız üç tür yetersizlik bildirimine ilave olarak, bazı durumlarda GÖZLEM bildirimini de yapılabilir. **Gözlem**, değerlendirilmede kullanılan ölçütlerle doğrudan ilgili olan ya da olmayan bir izlenim, yorum ya da öneridir ve kurumun programlarını geliştirmek için gösterdiği sürekli çabalara yardımcı olmak üzere belirtilir.

Yetersizliklerin Yol Açtığı Akreditasyon Kararları

Bir program için alınacak akreditasyon kararı, programın MÜDEK ölçütlerini sağlamasında saptanmış olan yetersizliklerin niteliğine bağlıdır.

1. İlk kez ya da yeniden genel değerlendirmesi yapılan bir programda, herhangi bir ölçüt ya da alt ölçütte EKSİKLİK ya da ZAYIFLIK niteliğinde bir yetersizlik yoksa, bu programa genellikle 5 yıl süreli akreditasyon verilir. KAYGI düzeyinde yetersizlikler olması akreditasyon süresini etkilemez.
2. Eğer programda, herhangi bir ölçüt ya da alt ölçütte EKSİKLİK niteliğinde bir yetersizlik yoksa ancak ZAYIFLIK niteliğinde bir yetersizlik varsa, bu programa genellikle 2 yıl süreli akreditasyon verilir. İki yıl sonra programın bu zayıflıklara odaklı bir ara değerlendirmesi yapılır. Bu ara değerlendirme kurum tarafında hazırlanacak bir ara rapor üzerinden yapılabileceği gibi, bu ara rapora ek olarak bir kurum ziyareti de gerektirebilir.
3. Eğer programda, herhangi bir ölçüt ya da alt ölçütte EKSİKLİK niteliğinde bir yetersizlik varsa, bu programa akreditasyon verilmez.
4. Ara değerlendirmesi yapılan bir programda, önceki genel değerlendirmede saptanmış olan ZAYIFLIK niteliğinde yetersizliklerin giderilmiş olduğu belirlenirse, bu programın akreditasyon süresi genellikle 3 yıl daha uzatılır.
5. Eğer programda, önceki genel değerlendirmede saptanmış olan ZAYIFLIK niteliğinde yetersizliklerin devam ettiği belirlenirse, bu programın akreditasyonu uzatılmaz.

Program Değerlendirme Sürecinin Üç Evresi

Ziyaret öncesi:

- o Başvuruların kabulü
- o Takımların kurulması
- o Özdeğerlendirme raporlarının vb. belgelerin incelenmesi

Kurum ziyareti:

- o GD, YGD için 3 gün (genellikle Pazar, Pazartesi, Salı)
- o AD değerlendirmelerde daha kısa olabilir

Ziyaret sonrası:

- o Değerlendirme raporunun hazırlanması
- o Akreditasyon kararlarının alınması
- o Akreditasyon kararlarının ve raporların kurumlara iletilmesi

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

7

Şimdi program değerlendirme sürecini incelemeye başlayalım.

Program değerlendirme süreci 3 evreden oluşur:

- İlk evre Ziyaret Öncesi evresidir. Bu evre, kurumların MÜDEK'e yaptıkları program değerlendirme başvurularının kabul edilmesi ile başlar. Başvurusu kabul edilen programlar için kurum bazında değerlendirme takımlarının kurulması ve değerlendirme takımlarının özdeğerlendirme raporlarını ve diğer belgeleri incelemesi ile devam eder. Değerlendirme takımlarının yapısından ve çalışma prensiplerinden ileride daha ayrıntılı söz edeceğiz.
- İkinci evre Kurum Ziyareti evresidir. Kurum ziyareti Genel Değerlendirmeler ve Yeniden Genel Değerlendirmeler için 3 gün sürer. Ara değerlendirmelerde bu süre daha kısa olabilir.
- Değerlendirme sürecinin son evresi ise Ziyaret Sonrası gerçekleşir. Bu evrede takımlar değerlendirme raporlarını hazırlar ve kısa adı MAK olan Mühendislik Programları Akreditasyon Kuruluna iletirler. MAK akreditasyon kararlarını alır ve MÜDEK nihai değerlendirme raporlarını kurumlara iletir.

Şimdi her evrede yürütülen etkinliklere daha ayrıntılı bakacağız.

Ziyaret Öncesi Evresi Etkinlikleri

Ocak-Mart:

- Program Değerlendirme Başvuru Formlarının MÜDEK'e teslimi (31 Ocak)
- Kurumdan, gerekirse, ek bilgi ve belge istenmesi (Şubat)
- Başvuru kabul bildirimini (Şubat sonu)
- Değerlendirme Hizmeti Teklif Formunun taraflarca imzalanması (Mart)

Temmuz-Eylül:

- Özdeğerlendirme Raporunun (ÖDR) MÜDEK'e teslimi (7 Temmuz)
- ÖDR'lerin ön incelenmesi; saptanan raporlama ve/veya ölçüt yetersizliklerinin kuruma bildirimini (Eylül)
- Düzeltilen ÖDR'nin MÜDEK'e teslimi (Eylül)

Eylül-Kasım (güz dönemi) veya Eylül-Şubat (bahar dönemi):

- Değerlendirme takımının kurulması
- Takımın kurum tarafından onayı
- ÖDR'lerin takım üyelerine dağıtımı
- Değerlendirme sürecinin değerlendirme takımına devredilmesi

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

8

Yükseköğretim kurumları (kısaca «kurum» diyeceğiz), her yılın Ocak ayında, o dönem akreditasyon değerlendirmesi yapılmasını istedikleri programların her biri için bir Program Değerlendirme Başvuru Formu doldurur ve bunu 31 Ocak tarihine kadar MÜDEK'e gönderir.^(Not3)

Bu başvuru formları kısa adı **MAK** olan **Mühendislik Programları Akreditasyon Kurulu** tarafından incelenir. MAK, bu inceleme kapsamında gerekirse ilgili kurumdan ilave bilgi ve belgeler isteyebilir. Bu incelemeler Şubat ayının sonuna kadar tamamlanır ve programların akreditasyon başvurularının kabul edilip edilmedikleri ilgili kurumlara bildirilir.

Akreditasyon başvurusu kabul edilen programlar için MÜDEK tarafından düzenlenen değerlendirme ve akreditasyon hizmeti sipariş formu Mart ayı içinde ilgili taraflarca imzalanır. Süreç, bu formun taraflarca imzalanmasından sonra devam eder ve MAK yeni değerlendirme dönemi için gerekli planlama çalışmalarını yapar. Kurumlar, başvuruları kabul edilmiş programları için Özdeğerlendirme Raporlarını hazırlarlar^(Not4) ve en geç Temmuz ayının ilk haftasının sonuna kadar MÜDEK'e gönderirler.

MAK bu özdeğerlendirme raporlarını format ve içerik bakımından ön incelemesini yapar. Bu ön inceleme sonucu, kısa sürede giderilebilecek nitelikteki yetersizlikler içerdiği belirlenen raporlar ilgili kurumlara geri gönderilir ve güncellenmeleri istenir. Bir özdeğerlendirme raporunun MÜDEK ölçütlerinin karşılanması açısından önemli boyutta yetersizlikler içerdiği saptanması durumunda, ilgili kurumdan bu başvurunun geri çekilip, gerekli iyileştirmeler yapıldıktan sonra, bir sonraki yıl yeniden başvuru yapılması istenir.

Değerlendirmeye kabul edilen programlar için MAK tarafından değerlendirme takımları kurulur. Takımın ilgili kurum tarafından da onaylanmasının ardından, özdeğerlendirme raporları ve varsa, önceki değerlendirmelere ilişkin raporlar MÜDEK Ofisi tarafından ilgili değerlendirme takımı üyelerine iletilir. Sürecin bu işlemten sonraki adımları değerlendirme takımı başkanı tarafından yönetilir.

Not 3: Program Değerlendirme Başvuru Formu <http://www.mudek.org.tr/> adresinden, BELGELER menüsünden indirilebilir.

Not 4: Özdeğerlendirme Raporu için kullanılacak şablon <http://www.mudek.org.tr/> adresinden, BELGELER menüsünden indirilebilir.

Değerlendirme Takımının Yapısı

- Değerlendirme takımları MAK (Mühendislik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu) tarafından kurulur.
- Her kurum/fakülte için ayrı bir değerlendirme takımı kurulur.
- Takım üyelerinin,
  - Önceden değerlendirici eğitimi almış olmaları,
  - Kurumla aralarında çıkar çatışması/çakışması olmaması gerekir.
- Takım yapısı:
  - Takım başkanı (gerektiğinde bir eş başkan)
  - Program başına genellikle 2 değerlendirici
  - 1 öğrenci değerlendirici (GD/YGD değerlendirmelerinde)
- Takım başkanları ve eş başkanları:
  - Deneyimli program değerlendiricileri arasından seçilir.
  - Takım içindeki eşgüdümü takım başkanı sağlar.

Değerlendirme takımları MAK tarafından kurulur. Her kurum/fakülte için ayrı bir değerlendirme takımı kurulur. Takım üyelerinin, önceden değerlendirici eğitimi almış olmaları ve Kurumla aralarında çıkar çatışması/çakışması olmaması gerekir. Takımlar, değerlendirilecek programları yürüten kurumdan onay alınarak kesinleşir.

Takım yapısı şu şekilde oluşturulur:

- Her takıma bir Takım Başkanı atanır. Büyük takımlarda ya da gerektiğinde bir eş başkan da atanabilir.
- Takımda değerlendirilen her program için genellikle bir asıl ve bir eş değerlendirici olmak üzere 2 değerlendirici bulunur. Genel Değerlendirmeler ve Yeniden Genel Değerlendirmelerde ayrıca takım başına bir öğrenci değerlendirici bulunur. Ara değerlendirmelerde program başına 1 değerlendirici görevlendirilebilir.

Takım başkanları deneyimli program değerlendiricileri arasından seçilir. Takım içindeki eşgüdümü takım başkanı sağlar.

Değerlendirme Takımının Ziyaret Öncesi Etkinlikleri

Temel etkinlikler:

- o Ziyaret tarihinin belirlenmesi
- o Özdeğerlendirme Raporunun ve varsa geçmiş değerlendirmelere ait raporların incelenmesi
- o Kurumun oluşturacağı Sanal Belge Odalarına yükleyeceği kanıt belgelerinin incelenmesi
- o Gerekli ilave bilgi ve belgelerin kurumdan istenmesi
- o Ayrıntılı ziyaret programının hazırlanması

Takım toplantıları:

- o Takım, ziyaret öncesinde video konferans yöntemiyle bir ya da daha fazla takım toplantısı yapar.
- **Hedef:** Değerlendirmenin büyük ölçüde ziyaret öncesinde tamamlanması

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

10

Değerlendirme takımı, ziyaret öncesi hazırlıklarını takım başkanının belirleyeceği takvime göre yürütür. Bu evrede öncelikle tüm takım üyelerine uyan ve kurum tarafından onaylanan ziyaret tarihi belirlenir.

Değerlendiriciler özdeğerlendirme raporunu ve varsa ilgili programın geçmiş değerlendirmelerine ait raporlarını inceler ayrıca kurumun her program için sanal ortamda sunacağı kanıt niteliğindeki çeşitli belgeleri incelerler. Bu amaçla Kurum, değerlendirilen her program için sanal ortamda bir sanal Bölüm Belge Odası oluşturur ve değerlendiricilerin incelemesi gereken tüm belgeleri belirli bir düzen içinde sanal Bölüm Belge Odasına yerleştirir. Takımın değerlendirdiği tüm programlar için ortak olacak belgeler de sanal ortamda oluşturulacak Fakülte Belge Odası'na yerleştirilir. Bu süreçte, değerlendiriciler Kurumdan ilave bilgi ve belgeler de isteyebilirler. Bölüm Belge Odası ve Fakülte Belge Odası ile ilgili daha ayrıntılı bilgiler izleyen yansılarda yer almaktadır.

Takım başkanı, dekanla birlikte çerçeve ziyaret programını oluşturur. Çerçeve ziyaret programının ziyaretten en az 4 hafta önce oluşturulması hedeflenmelidir.

Program değerlendiricileri, değerlendirdikleri programı yürüten Bölüme yapacakları ziyaretin ayrıntılarını, ilgili Bölüm Başkanı ya da Program Yöneticisi ile eş güdüm içinde ve çerçeve ziyaret programında belirtilen zamanlamalara uygun olarak hazırlarlar.

Değerlendirme takımı, kurum ziyareti öncesinde video konferans yöntemiyle 1 ya da daha fazla takım toplantısı yapar ve belgeler üzerinden edindikleri bilgileri tartışır. Değerlendirmenin büyük ölçüde ziyaret öncesinde tamamlanması hedeflenir.

Bu vesile ile değerlendirme sürecinde son zamanlarda yapılan bir değişiklik ile ilgili bilgi vermek isteriz. 2020 yılından önce uygulanan değerlendirme sürecinde kurumun her program için sunacağı kanıt niteliğindeki belgeleri değerlendirme takımı üyeleri kurum ziyareti sırasında, özellikle kurum ziyaretinin başladığı Pazar günü öğleden sonra kurumda incelerdi. Yaşadığımız pandemiden sonra, tüm belge incelemeleri kurum ziyareti öncesinde, sanal ortamda yapılmaya başlandı.

Sanal Belge Odaları

Kurum uygun bir bulut bilişim sistemi üzerinde aşağıdaki Sanal Belge Odalarını oluşturur:

- Bölüm Belge Odaları (BBO): Her program için, ziyaretten **en geç 3 hafta önce** bir BBO oluşturulur ve erişime açılır.
- Fakülte Belge Odası (FBO): Ortak belgeler için, ziyaretten **en geç 2 hafta önce** bir FBO oluşturulur ve erişime açılır.

Sanal Belge Odalarının (SBO),
MÜDEK Sanal Belge Odaları Hazırlama Yönergesi (Sürüm 1.0, 20.09.2020)
adlı belge uyarınca hazırlanması gerekiyor.

Bir önceki yansıda sözü edilen sanal belge odaları ile ilgili biraz bilgi verelim:

Değerlendirilen her program için ilgili kurum tarafından bir bulut bilişim sistemi üzerinde bir sanal Bölüm Belge Odası (BBO) oluşturulur. Değerlendiricilerin incelemesi gereken tüm belgeler belirli bir düzen içinde Bölüm Belge Odası yerleştirilir. Takımın değerlendirdiği tüm programlar için ortak olacak belgeler de sanal ortamda oluşturulacak Fakülte Belge Odası'na (FBO) yerleştirilir. Bölüm Belge Odası ve Fakülte Belge Odası'nın yapıları ile ilgili ayrıntılar MÜDEK Sanal Belge Odaları Hazırlama Yönergesi başlıklı belgede açıklanmaktadır.

Bölüm Belge Odaları kurum ziyaretinden en geç 3 hafta önce, Fakülte Belge Odası da kurum ziyaretinden en geç 2 hafta önce değerlendirme takımı üyelerinin erişimine açılmalıdır.

Sanal Belge Odaları

MÜDEK Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

English

- ANA SAYFA
- HAKKINDA
- DERNEK
- AKREDİTASYON
- MAK
- BELGELER
- ÇALIŞTAYLAR
- YAYINLAR
- DUYURULAR
- BAĞLANTILAR
- İLETİŞİM
- SİTE HARİTASI

MÜDEK BELGELERİ English

MÜDEK Tüzüğü ile bu tüzük gereği oluşturulan ve MÜDEK etkinliklerinde kullanılmakta olan yönetmelik, yönerge ve diğer belgeler aşağıda listelenmiştir.

TÜZÜK:

- [MÜDEK Tüzüğü \(Sürüm 1.6 - 29.04.2017\)](#)

YÖNETMELİKLER:

- [Çalışma Yönetmeliği \(Sürüm 1.8 - 09.04.2022\) Güncellendi](#)
- [Bütçe ve Mali İşler Yönetmeliği \(Sürüm 1.1 - 30.03.2013\)](#)

YÖNERGELER:

- Aday Belirleme Yönergesi (Sürüm 2.1 - 26.05.2022) - [pdf Güncellendi](#)
- Arşivleme Yönergesi (Sürüm 2.0.0 - 06.11.2010) - [pdf](#)
- Değerlendirme Ölçütlerinin Belirlenme Usulleri Yönergesi (Sürüm 1.1.0 - 06.11.2010) - [pdf](#)
- Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi (Sürüm 4.0 - 25.08.2022) - [pdf Güncellendi](#)
- Eğitim Komitesi Yönergesi (Sürüm 2.0 - 29.04.2017) - [pdf](#)
- Sanal Belge Odaları Hazırlama Yönergesi (Sürüm 1.0 - 20.09.2021) - [pdf](#)
- Sanal Belge Odaları Dizin Yapısı (Sürüm 1.0 - 20.09.2021) - [zip](#)
- Sürekli İyileştirme Komitesi Yönergesi (Sürüm 2.0 - 07.08.2019) - [pdf](#)
- Tanıtım ve Sunum Yönergesi (Sürüm 1.0 - 26.01.2021) - [pdf](#)

DEĞERLENDİRİCİLER VE KURUMLAR İÇİN BELGELER:

MÜDEK, mühendislik programlarının akreditasyonu konusunda Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından ulusal bir kalite güvence kuruluşu olarak tanınmaktadır.

MÜDEK, Avrupa Mühendislik Eğitimi Akreditasyon Ağı ENAEE (European Network for Accreditation of Engineering Education), a.g.đ.

MÜDEK MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci 12

Sanal belge odalarının nasıl hazırlanması gerektiğini açıklayan **MÜDEK Sanal Belge Odaları Hazırlama Yönergesi (Sürüm 1.0, 20.09.2020)** adlı belgeyi MÜDEK web sitesinin (<https://www.mudek.org.tr>) MÜDEK BELGELERİ başlıklı sayfasından indirebilirsiniz.

Aynı sayfadan sanal belge odalarında (BBO ve FBO) oluşturulması istenen izin yapılarını da indirebilirsiniz.

Sanal BBO Dizin Yapısı

BBO Dizini

Ana Dizin:

- ▼ Program Adı
- > 1 - Program Kanıt Belgeleri
- 2 - Talep Edilen Ek Bilgi ve Belgeler
- 3 - 30. Gun Yanıt Belgeleri

Alt Dizinler (1. Düzey):

- ▼ Program Adı
- ▼ 1 - Program Kanıt Belgeleri
  - 0- Ortak Derslerdeki Farklılıklar
  - > 1- Öğrenciler
  - > 2 - Program Eğitim Amaçları
  - > 3 - Program Çıktıları
  - > 4 - Sürekli İyileştirme
  - > 5 - Eğitim Planı
  - > 7 - Altyapı
  - 10 - Disiplinle Özgü Ölçütler
  - 2 - Talep Edilen Ek Bilgi ve Belgeler
  - 3 - 30. Gun Yanıt Belgeleri

Alt Dizinler (2. Düzey):

- ▼ 1- Öğrenciler
  - 1.2
- ▼ 2 - Program Eğitim Amaçları
  - 2.3
- ▼ 3 - Program Çıktıları
  - 3.2
  - ▼ 3.3
    - i
    - ii
    - iii
    - iv
    - v
    - vi
    - vii
    - viii
    - x
    - xi
- ▼ 4 - Sürekli İyileştirme
  - 4.1
  - 4.2
- ▼ 5 - Eğitim Planı
  - 5.5
- ▼ 7 - Altyapı
  - 7.1
  - 7.2
  - 7.3
  - 7.4
  - 7.5
  - 10 - Disiplinle Özgü Ölçütler

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

13

Bu yansıda her program için oluşturulacak sanal Bölüm Belge Odasında (BBO) oluşturulması istenen dizin yapısı gösterilmektedir. Kurumun değerlendiricilere incelemeleri için sanal ortamda sunacakları belgeleri bu dizin yapısına göre düzenlemeleri beklenir. Fakülte Belge Odası (FBO) için de benzer bir dizin yapısı oluşturulmalıdır.

Ayrıntılar için lütfen *MÜDEK Sanal Belge Odaları Hazırlama Yönergesi (Sürüm 1.0, 20.09.2020)* adlı belgeye bakın.

Kurum Ziyareti Etkinlikleri

Kurum ziyareti 3 gün sürer:

- Takımın konaklayacağı otelde buluşması ile başlar (0. gün – genellikle Pazar günü öğle ya da akşam)
- Ziyaret edilen kurumun üst yönetiminin huzurunda yapılan Çıkış Görüşmesi ile sona erer (2. gün – genellikle Salı günü öğleden sonra)

Değerlendirme takımının ziyaret sırasındaki etkinlikleri:

- Öğretim elemanları, öğrenciler, mezunlar, işverenler ve yöneticiler ile görüşülür.
- Akademik ve idari destek birimleri ile görüşülür.
- Kurumun ve programların altyapıları incelenir.
- Bulgular takım toplantılarında takım üyeleri ile paylaşılır.
- Ziyaret sonunda Kuruma verilecek geri bildirim için hazırlıklar yapılır.

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

14

Genel Değerlendirme kapsamında yapılan kurum ziyareti genellikle 3 gün sürer ve Pazar günü (0'ncı gün) başlayıp, izleyen Salı günü (2'nci gün) kurumun üst yönetiminin huzurunda yapılacak Çıkış Görüşmesi ile biter. Ara değerlendirmelerde ise ziyaret süresi daha kısa, örneğin 2 gün olabilir. Kurum ziyareti genelde yerinde, yüz-yüze yapılır ancak, pandemi döneminde olduğu gibi, ihtiyaca göre uzaktan, sanal ortamda da yapılabilir.

Ziyaret sırasında, değerlendirme takımı üyeleri şunları yapar:

- Öğretim elemanları, öğrenciler, mezunlar, işverenler ve yöneticiler ile görüşürler,
- Akademik ve idari destek birimleri ile görüşürler,
- Kurumun ve programların altyapılarını incelerler,
- Bulguları takım toplantılarında diğer takım üyeleri ile paylaşırlar,
- Ziyaretin son günü Kuruma verilecek geri bildirim için hazırlık yaparlar.

Takımın Öğrenci Değerlendirici üyesi de ziyaret sırasında öğrencilerle görüşür ve programların kullandığı altyapıları inceler.

Çıkış Görüşmesi Toplantısı

- Ziyaretin son günü (genellikle Salı) öğleden sonra yapılır.
- Rektörün huzurunda, ilgili fakülte ve program yöneticilerinin katılımıyla yapılır.
- Amacı, Kuruma geri bildirimde bulunmaktır.
- Yaklaşık 60 dakika ya da daha az sürer ve sözlü sunum şeklinde yapılır:
  - Önce Takım Başkanı genel açıklamalar yapar.
  - Her programın önce güçlü yönleri, ardından, ölçütler bazında belirlenmiş olan yetersizlik ve gözlemler özetlenir.
  - Yetersizliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı Program Değerlendirme Formlarının Çıkış Görüşmesini izleyen 7 gün içinde Dekana elektronik posta ile iletileceği belirtilir.
  - Program Değerlendirme Formlarında belirtilen yetersizlikler için Kurumun 30 gün içinde yanıt verebileceği bildirilir (30-gün yanıtı)

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

15

Kurum ziyareti, ziyaretin son günü öğleden sonra yapılacak olan Çıkış Görüşmesi Toplantısı ile sona erer. Çıkış görüşmesi Rektörün huzurunda ve ilgili dekanın ve program yöneticilerinin katılımıyla yapılır. Bu toplantının amacı, değerlendirme çalışmaları kapsamında takımın edindiği bulguların kurum ile paylaşılmasıdır.

Çıkış görüşmesi toplantısı yaklaşık 60 dakika ya da daha az sürer. Önce Takım Başkanı genel açıklamalar yapar. Daha sonra, her program için, ilgili değerlendirici söz alır ve o programın önce güçlü yönlerini, ardından, ölçütler bazında belirlenmiş olan yetersizliklerini özetler. Her program için saptanan yetersizlikler özetlenirken yetersizlik seviyeleri (EKSİKLİK, ZAYIFLIK, KAYGI) okunmaz, sadece «yetersizlik» ifadesi kullanılır. Yetersizliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı Program Değerlendirme Formlarının Çıkış Görüşmesini izleyen 7 gün içinde Dekana elektronik posta ile iletileceği belirtilir.

Program Değerlendirme Formlarında açıklanan yetersizliklerle ilgili olarak Dekanın Takım Başkanına toplantıyı izleyen 30 gün içinde yanıt verebileceği bildirilir. 30-gün yanıtı olarak adlandırılan bu yanıtta, Program Değerlendirme Formunda yer alan olası maddi hatalara ilişkin düzeltmeler yapılabilir ya da, otuz gün içinde yapılan iyileştirmeler, kanıtlarıyla beraber Takım Başkanına bildirilebilir.

Bu vesile ile, Çıkış Görüşmesi toplantısında pandemi sonrası yapılan değişikliği de vurgulamak isteriz. 2020 yılından önce uygulanan değerlendirme sürecinde, Çıkış Görüşmesi sırasında her program için saptanan yetersizlikler özetlenirken yetersizlik seviyeleri (E, Z, K) belirtilir ve yetersizliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı Program Değerlendirme Formları Dekana basılı olarak elden teslim edilirdi. Yaşadığımız pandemiden sonra, Program Değerlendirme Formlarının Çıkış Görüşmesini izleyen yedi gün içinde Dekana elektronik posta ile iletmesi uygulamasına geçildi.

Ziyaret Sonrası Evresi

- Program Değerlendirme Formları ziyareti izleyen 7 gün içinde Takım Başkanı tarafında Dekana iletilir.
- Kurum gerekli görürse, Takım Başkanına 30-gün yanıtı gönderir.
- Takım, ziyaretten itibaren 60 gün içinde Taslak Raporu hazırlar ve MAK'a teslim eder.
- Taslak Rapor MAK tarafından tutarlılık ve yazım kontrolünden geçirilip Kesin Rapor oluşturulur.
- MAK akreditasyon kararını verir.
- Akreditasyon kararı ve Kesin Rapor MÜDEK tarafından kuruma iletilir.
- İlgili kurum alınan akreditasyon kararına itiraz edebilir.

MÜDEK

MK210-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Süreci

16

Değerlendirme sürecinin kurum ziyareti sonrası evresinde yer alan faaliyetleri şöyle özetleyebiliriz:

- Takımın her program için hazırladığı Program Değerlendirme Formları, ziyareti izleyen 7 gün içinde Takım Başkanı tarafından Dekana elektronik ortamda iletilir. Bu formlarda, programların değişik ölçütler için saptanan yetersizliklerin seviyeleri de, Eksiklik, Zayıflık, Kaygı biçiminde belirtilir.
- Kurum gerekli görürse, Dekana iletilen Program Değerlendirme Formlarında belirtilen yetersizliklerle ilgili olarak Takım Başkanına 30-gün yanıtı gönderir. Kurumun 30-gün yanıtlarını ilgili sanal belge odalarında yer alacak «otuz gün Yanıtı Belgeleri» klasörlerine yerleştirilmesi beklenir.
- Değerlendirme takımı, 30-gün yanıtlarını da dikkate alarak, Taslak Değerlendirme Raporunu hazırlar. Taslak Raporun en geç Çıkış Görüşmesi Toplantısı tarihinden itibaren altmış gün içinde hazırlanıp MAK'a teslim edilmesi gerekir.
- Taslak Rapor MAK tarafından tutarlılık ve yazım kontrolünden geçirilip Kesin Rapor oluşturulur. Raporların tutarlılık kontrolü MAK'ın oluşturduğu Tutarlılık Kontrol Komitesi tarafından yapılır. Bu kontrolün amacı, raporlarda yer alan değerlendirmelerin MÜDEK ölçütleri ve başka programlar için saptanmış benzer yetersizliklerle tutarlı olacak biçimde yapılmasını sağlamaktır. Tutarlılık kontrolü yapılmış olan raporlar MAK'ın belirlediği editörler tarafından format, yazım hataları ve üslup açısından gözden geçirir ve düzeltir. Raporların tutarlılık ve yazım kontrolü süreci ilgili takım başkanlarının bilgisi ve eşgüdümünü içinde yürütülür.
- Kesin Raporlar yılda 1 ya da 2 kez yapılan (Haziran ve bazen ayrıca Mart ayında yapılan) MAK karar toplantısında görüşülür ve değerlendirilen programlara ilişkin akreditasyon kararları alınır. MAK Akreditasyon kararlarını ilgili Kesin Raporda yer alan bulgulara dayalı

olarak ve MÜDEK DAUE Yönergesi Madde 11’de belirtilen kurallara göre alır.

- Akreditasyon kararları ve Kesin Raporlar MÜDEK tarafından ilgili kuruma iletilir. Temmuz ayının başında yapılan bu işlemle eş zamanlı olarak, MÜDEK web sitesinde ilan edilen akreditasyon verilmiş programların listesi de MAK’in yeni aldığı akreditasyon kararlarını yansıtacak biçimde güncellenir.
- Bir program için alınan akreditasyon kararına ilgili Kurum itiraz edebilir. İtiraz süreci MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Madde 13’de belirtilen kurallar çerçevesinde yürütülür.

Program Değerlendirme Formlarında Açıklanan Yetersizlikler ile İlgili Önemli Uyarı

- Çıkış Görüşmesi toplantısından sonra Dekana gönderilecek olan Program Değerlendirme Formlarında yer alan değerlendirmeler taslak niteliğindedir.
- Taslak niteliğindeki bu değerlendirmeler 30-gün yanıtının ardından değerlendirme takımı ya da MAK tarafından olumlu ya da olumsuz yönde değiştirilebilir.

Kurum ziyareti ardında Takım Başkanı tarafından Dekana gönderilecek olan Program Değerlendirme Formlarına ilişkin bir uyarı yapmak yerinde olacaktır.

Dekana elektronik ortamda iletilecek olan Program Değerlendirme Formlarında yer alan yetersizlikler ve gözlemler bir taslak niteliğindedir.

Taslak niteliğindeki bu değerlendirmeler, kurumun 30-gün yanıtları da göz önüne alınarak, değerlendirme takımı tarafından ve/veya tutarlılık kontrolü sonrasında, MAK tarafından olumlu ya da olumsuz yönde değiştirilebilir.

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

Bu sunumu izlediğiniz için teşekkür ederiz

Cevizli Mah. Tugay Yolu Cad.
Ofisim İstanbul, A Blok No:20 Kat:9
Maltepe 34846 İstanbul
E-Posta: infos@mudek.org.tr
<https://www.mudek.org.tr/>

Bizi izlediğiniz için teşekkür ederiz.

Bir başka sunumda görüşmek dileği ile iyi günler diliyoruz.